

За д-р Ганчо Ценов и още нещо...

Опровергаване на нападите срещу първия наш истински историк, корифей и политолог

Здравко Даскалов

Най-после, след 34-годишно охулване и отричане на големия български историк д-р Ганчо Ценов до преврата на 9.IX.1944 г. и след това още 45 г. забрана на научните му трудове, заключването им в секретния фонд на Народната библиотека "Св.св. Кирил и Методий" и обявяването му за "германски фашист", а след 10.XI.1989 г. почти пълно мълчание, се появи обширна рецензия от проф. д-р Пламен Цветков в книжка 2/2002 г. на "Известия" на българска орда по повод фототипното издание на основния труд на д-р Ганчо Ценов *"Произходът на българите, начало на българската държава и българската църква"* от издателство "Народен будител", Варна. Това е първото официално признание от български историк, че книгата е научен труд и че авторът ѝ е учен историк, което много десетилетия единогласно в хор се отричаше.

В първите няколко страници проф. Цветков положително оценява някои постановки на д-р Ценов. Това ни караше да вярваме, че авторът в огромната си статия от 22 стр. обективно ще продължи да разглежда постановките на автора. Това не прави, а оспорва почти всички виждания на големия ни историк. Често си служи и с "аргументи" като: "не по-малко произволен", "изобщо Ганчо Ценов се показва не по-малко заслепен", "изцяло в панславянските фантазии се вижда умопомрачението му" и други подобни "научни доводи". Някъде, където позицията на д-р Ценов е неоспорима, авторът пише: "че ще вземе становище, след като направи допълнителни проучвания и проверки". Това не прави, а написва статията си с неизяснени позиции по тези въпроси. Някои от вижданията на проф. Цветков споделям напълно. Най-вече за стария древен български календар, които са разработени много добре. Това не оправдава тона и отричането почти изцяло на голямото научно дело на д-р Ганчо Ценов. Той е първият наш крупен историк след Освобождението, който провали ограбването, обезличаването и смаляването на величавата ни история от Иречек, превърната от ученика му проф. Златарски в абсолютна догма. След д-р Ценов историята ни, макар и трудно, въпреки официалната многогодишна забрана за ревизия на догмата, се развива възходящо. За това допринесоха многото археологически открития, намирането на нови извори и преосмислянето на старите, което до 10.XI.1989 г. беше почти невъзможно.

Никой учен, каквито и да са възможностите му, не може да стигне тавана на науката. Най-вече в нашата стара история, при систематичното многовековно унищожение и преиначаване на почти всички наши извори, което преди много векове е вършела Цариградската патриаршия. Недопустимо е почти всичко от революционното научно дело на д-р

Ценов да се отрича, при това не винаги добре обосновано. Да не се забравя, трудът му е написан преди близо 100 г. в началото на ХХ век. Оспорваните от проф. Цветков позиции на д-р Ценов са повече от 40. За да отговоря на тях мотивирано, трябва да напиша повече от авторовите 22 страници. Аз се спирам на няколко основни въпроса, което е достатъчно да обоснова несъгласието ми с него и правотата на д-р Ганчо Ценов. Учудвам се от отношението към първия български историк с академично образование, поставил през ХІХ век началото на българската медиевистика и добър византолог Спиридон Палаузов. Той не е любител историк, а със солидно образование добито в Бон, Хайделберг, Мюнхен, Петербург, Москва и Одеса и когото проф. Цветков оценява така: “Възрожденските фантазии на Спиридон Палаузов”. Подобно е и отношението му към проф. Марин Дринов. Аз също не съм съгласен с основните му постановки. Но той има и верни, които са принос в установяване на историческото развитие на българския народ. Отскоро основният въпрос в нашата история е българите траки ли са?

Акад. Владимир Георгиев в *“Траките и техният език”* е категоричен, че траките са най-старото население по нашите земи от праисторическо време. Той намира, че най-старата писменост в света са рунните знаци, открити върху плочките от Градешница, Врачанско, от преди 5700 години, и тази от Караново, Новозагорско, която е малко по-късна. Това е и позицията на официалната ни история. Според акад. Георгиев и двата паметника са тракийски. Ние откриваме още по-стари рунни надписи в “Побитите камъни”, край Варна, върху дясната основа на колона от Слънчевата група и върху кремъчни сечива, намерени пак там. Всичките те са от мезолита и са на не по-малко от 9000 години. Подобна писменост откриваме и върху глинен диск от края на петото хилядолетие пр. Хр. от праисторическото селище край хлебозавода Нова Загора, в пещерата Магурата, на скалите над Орешака, Троянско, върху глинен идол от Табанова могила край с. Асеновец, Новозагорско, който е от средата на ІV хилядолетие пр. Хр., върху останки от тракийския град Севтополис, върху керамични съдове и каменни изображения в тракийските крепости “Малкото кале” в местността “Меден рид” край Созопол и Палиокастро в Сакар планина и другаде. Най-много руни, цели надписи има върху 15 тасчета от рогозенското съкровище 29 знака.

Напълно прав е акад. Георгиев като завършва глава VIII “Тракийски надписи”: “Наличието на писменост показва, че в ония далечни епохи, тук са живели племена с високо развита култура, която по начален стадий на развитие не отстъпва на цивилизациите на М. Азия, Близкия изток и Египет. Балканският полуостров следователно е бил едно от средищата на най-високо развитите древни цивилизации.” Като се направи съпоставка между рунната писменост от най-старата в “Побитите камъни” и минем през Нова Загора, Градешница, Караново, Магурата, Орешака, Меден рид, Палиокастро и Рогозенското съкровище и откритите другаде многобройни рунни писмени знаци с хилядите руни в Плиска, Преслав, Мадара, Шумен, Провадия и другаде из България, както и знаците върху Аспаруховото съкровище, от Наг Сен Миклош,

които проф. Людмила Петкова-Дончева систематизира в 42 таблици, които доуточни и изясни Живко Аладжов, се установява, че това е една и съща хилядолетна рунна писменост. Знаците от различните епохи с малки отклонения са еднакви, въпреки нейното 9000-годишно съществуване.

Най-старите от “Побитите камъни” са 28, 19 от тях са еднакви с тези от Първото и Второто българско царство, а от 17 руни върху кремъчните сечива 15 са еднакви с тях. Така е и с останалите. Проф. Дончева установи още, че тази писменост продължава и през Второто българско царство, но предимно в църквите.

Проф. Станчо Ваклинов във “Формиране на старата българска култура” категорично обоснова, че тези рунни знаци, са рунна писменост. Сензационното е, че проф. Петкова я открива и днес във везмото на българката, по украсите на таваните, долапите и парапетите на възрожденските къщи, върху гегите на овчарите, каменната украса на чешмите и другаде. Тя е многохилядолетно послание на българите към света и бъдните поколения.

Съществуването непрекъснато на една и съща ранна писменост повече от 9 хиляди години по нашите земи е безспорно доказателство, че в тях е живял и продължава да живее един народ с вековна духовна и материална култура. Този народ в древността си се е казвал тракийски, а днес е българският народ. Това го потвърждава и почти еднаквата топонимия и хидроминимия. В продължение на хилядолетия нашите реки, градове и някои от планините ни имат едни и същи имена. Затова и дошлата на Балканите по-късна колония българи, начело с княз Аспарух през VII век, не ги нарича с гръцките им или латински имена, които са имали, а ги нарича с древните им предишни тракийски имена. Пловдив тогава се е казвал Филипополис, а българите го наричат Пълдин, производно на древното тракийско Пулпудева. Подобно е и със Стара Загора, която се е казвала Агуста Траяна, което българите не възприемат, а я кръщават Боруи произлизащо от тракийското Берое. Така е и със София, наричана от Византия Триадица, предходното ѝ тракийско име е Сердика и тук българите го възприемат леко изменено като Средец или Срядец. Имената на повечето от реките ни, някои селища и планини досега не са променени. Тракийски имена са: Вакарел, Арда, Перперек, Кабиле, Велека, Ерма, Панега, Дунав, Осогово, Родопи, Несла Годечко, Цирапол Гоцеделчевско и др. Големите ни и много по-малки реки също продължават да носят древните си имена, което личи от сходството им с гръцките транскрипции: Струма от Стримон, Тунджа и тъжа от Тунзос, Искър от Истос. Подобно е с Осъм, Вит, Огоста, Места, Тимок, Цибър, Янтра, Лом, Стряма и др. А Дунаве е станал Дунав, както Родопе на Родопи. Личните имена на Борис и Влад са също тракийски. Борис означава мъж, било е популярно с прилагателното “мука”. Акад. Георгиев установи, че тракийската дума мир (мер) означава велик, голям, могъщ, от където е образувано името Владимир. Тракийски са и разпространените у нас лични имена: Бото, Кото, Дако, Дицо, Дардан, Гето, Гото, Нено, Вито, Пото, Бизо, Суко и др. Тракийски са и думите: земя, бреза, бърз, газя,

гине, катеря, катеричка, катерач, руфя, кубче, гриф и др. Влад произлиза от името на древния тракийски цар Владилий, за когото пише поп Йовчо в своята Хронология и йеросхимонар Спиридон в своята история той е царувал 820 г. пр.Хр. Сигурно е бил велик цар, щом Расате заемайки престола 889 г. сл.Хр., приема името му прибавяйки към него частицата “мир” (мер). Княз Владимир Киевски носи това име, защото е българин. Майка му е княгиня Олга (Елена) дъщеря на цар Симеон, а баща му Игор е българин от рода Дуло. Така то се наложило в Русия. Днешните български имена, окончаващи на “мир” като: Любомир, Тихомир, Страшимир, Станимир, Стоимир, Драгомир, Добромир, Красимир, Бранимир, Чудомир, Христомир, Хрисомир, Витомир и др., както и същите в женски род, от които най-масово е Красимира, са също тракийски. Много популярното Влад и от него Владо, Влади, Владко е също тракийско. Такова е и Мирослав, което означава “великият могъщ Слав”, също и Миролуб. От “мир” произлиза Мирок, Мирчо, Миро, означаващо Велико, Величко и др. Тракийски са още окончаващите на “мир”: Златомир, Радомир, Страцимир, Славомир, Божимир, Будимир, Велимир, Кръстомир, Правдомир, Вестимир, Звонимир, Срезимир, Алдомир, Алтимир, Казимир, Фотимир и др. Тези имена открих в телефонния указател на София от 1983 г. Не само акад.Георгиев, но и езиковедите проф. Иван Дуриданов и проф. Йордан Заимов считат, че така са се образували тези български имена и това е значението им смислово. Тракийското Бото е сегашното масово име Ботю. Като прибавим производните на Борис Борислав, Борко, Боро, Борчо, а може би от него и Борил тракийските имена в нас като видове са над 50. Допълним ли ги с Аспарух, Крум, Боян, Сабин, Персиян, Асен е видно, че днес българите продължават на носят своите прадревни имена. Щом в България има и лично име Фотимир, сигурно българин е бил и византийският патриарх и философ по време на княз Борис Фотий. От името Владимир разбираме, защо имената на някои наши князе и царе окончат на “мир”, като сина на Омуртаг Маломир, на Самуил Гаврил Радомир и на последния цар от Второто българско царство Срацимир. Поп Йовчо посочва, че седмият български цар, заемал престола през 986 г. пр.Хр., е бил Илирик. Веднага се разбира откъде идва името на балканската област Илирик. Той там е роден и там е царувал. От неговото име и това на сина на Атила Ирник, въпреки изтеклите 1400 години, както и по-късно след 1700 години името на княз Телерик.

Проф. Заимов е уточнил, че Владил произлиза от Влад, Владо, а че Маломир означава “голям, прочут по скромност”, за Радомир счита, че ще да бъде “прочут, известен с радостта си, с доброто си чувства”, а Срацимир, “който да подчинява, да насърчава, да подбужда”. Според него името Тертер произлиза от Тертимер (Тертимир) да има големи цели, което подобава точно на цар. Като ехо от тракийския ни произход е, че 39 селища в България днес, включително град Радомир са с тракийски имена образувани въз основа на думата мир като:

Айдемир, Алдомировци, Алтимир, Звонимир, Боемир, Братимир, Добромир, Добромирка, Драгомир, Елдемир, Казимир, Драгомирово, Радомирци, Тихомир, Тихомирово, Царимир, Мирковец, Мирково 4 села,

Мировиц, Мирвяне, Мирославци, Мирчовци, Миромир, Мирча вода, отделно 13 села носят името Владимир и Владовци. Тези имена на селища са извън посочените при съпоставката между тракийската и българската топонимия.

Да разгледаме българската “каменна библиотека” от надписи, от които първите са трите на Мадарския конник. Във втория на два пъти се споменава името Крумесис. Както е съдържанието на текста, може да се приеме, че надписът не е от Тервелово време, а от Крумово. Проф. Бешелиев счита, че това име се отнася за княз Кормисош. Това е друг въпрос извън темата, трябва по-обстойно разглеждане в текста липсват немалко думи. Без значение е, за кой български княз се отнася. Важното е, че типично тракийското име Крумесис е било не само популярно през Първата българска държава, но се е носело и от българските князе, а ако е през времето на Тервел, висш български администратор го е носел. Това означава, че траките не са изчезнали, а продължават да са в Първата българска държава и тя е тракийска. Потвърждават го следващите надписи в “библиотеката”. На първо място са Омортаговите възпоменателни надписи на починали негови военачалници и висши администратори, сред които има характерни тракийски имена като Корсис, Негаваносис, Славнас, Сетит, Шун и Турдачис той е бил кандидат при Омуртаг, което някои определят като помощник на княза. Сигурно е бил такъв, защото е погребан в огромен каменен саркофаг, тежаш 3,4 тона, и то в дворцовото гробище, край абсидата на Голямата базилика в Плиска. Надписът е на капака на саркофага и е не само на гръцки, но и с българската рунна писменост, означаващо, че и на български е същият. Не е разчетен. Турдачис най-малкото е бил сред висшите Омуртагови сановници, а може би е бил член и на династията. Тракийско е името на Крумовия стратег Иртоис боил капханът. Според проф. Бешелиев това е не само командващ войските, но и съвладетел на княза. Може ли един чужденец, ако българите не са траки, да бъде такъв, какъвто е Турдачис? 150 г. от създаването на Аспарухова България. Имената на държавните ръководители са тракийски. Такова е и това на Хумир, чийто печат е открит. За да има такъв, и той е висш сановник. Въпреки смесването със славяни, те не успели да претопят българо-тракийския елемент, защото са били многобройни и носители на многовековна култура и сила на духа, каквито славяните не са имали. За това говори факта, че основно археологическите останки и паметници в нас са предимно тракийски и български, и нищожни бройки славянски, и то от кирпич сурова керемиди.

Щом българите продължават да носят тракийските си имена, включително и князете им, те са се считали траки. Ако се вгледаме в името на Омуртаг, и то е тракийско. Много близко звуково е до Спартак. Акад. Георгиев установява, че окончанието “АГ” бързо преминава в “АК”. Омуртаг е тракийско име, а това не е случайно - такава е и това на сина му Маломир, както и на потомците на Борис I и II, Владимир, Гаврил Радомир и Срацимир. През II-то царство името на цар Тертер е тракийско не само защото произлиза от Тертимир, но то е много близко и с имената на древните тракийски царе:

Терер, Трер, Терес и др. От 46-те държавни глави на I и II българско царство безспорни тракийски имена имат 12 души, от които 8 през първото или повече от една четвърт. Положително има и други български държавни глави с тракийски имена. Трудността идва както посочва акад. Георгиев, че тракийските имена до нас са достигнали не в техния оригинал, а чрез гръцки и латински и са написани с тяхната съответна транскрипция, което е основна пречка за точните тракийски имена. Но и от досега разгледаните се установява тяхната масовост сред днешния българин.

От труда на акад. Георгиев се научава особено важният факт, че структурата на съвременния български език в много голяма степен е еднаква с тракийския. Въпреки отдалечеността с векове, основните принципи, върху които са изградени и двата езика, са едни и същи.

На първо място е ятовата граница и разделението на българския език на два диалекта. Колебанието между *ia (=ja)* е засвидетелствано в тракийския още в античността. Това явление акад. Георгиев счита едно от най-характерните за нашия език, според произношението на "е" (от *ие*, *е* или *ау*, *ау*, *еу*). Има сигурни данни, че ятовата граница в общи черти е наследена от мизите.

Характерното за старобългарския език *b=a* (*ae*, *ad*) т.е. старото общобългарско произношение е възникнало под влияние на тракийския език.

Еднакви фонетични особености:

редукция и изпадане на гласни от думите в тракийския език, както в източнобългарските диалекти: *зилен = зелен*, *пуло = поле*, *нашта = нашата*, *наште = нашите*, *рапта = работа*, *къкво = какво* и *кво*.

нашето диалектно: *Не думай, ба!*, *"Дън го прискуди = Да не го обърнеш"*, *"Дън паниш = да не паднеш"*, *"Дън дойде някой = да не дойде някой"*. Това е тракийски субстрат.

полугласни, преминаване на *и = у*, като в българския език, *ягода = агода*, *ябълка = абълка*, *агне = ягне* предимно в източните говори.

умалителни съставки произведени от одушевени предмети, като от дете *отроче*, *коза козле*, *вълк вълче*, *добитък добитче*, *петел петле*, *мечка мече*, *теле* и др. подобни.

същото е и при личните имена: *Петре Петър*, *Петрете*, от *Стоян Стойне*, *Стойнете*, *Миле Милети* и др. Този начин на образуване на лични имена има точни съответствия в тракийския език.

своеобразието на лични имена, произлизащи от прилагателни, е тракийско като *Светльо*, *Светла*, *Светлен*, *добър Добри*, *Златан*, *Златко*, *Сребрьо*, *Сребра*, *черен Черньо*, също имена от съществителни и глаголи: *Вълчан*, *Вълчо*, *Вълко*, *Въко*, *Вълчин* от *вълк*, от *цвете Цвета*, *Цветан*, *Цветко*, *Цветка*, *Цеца* и др., от *стоя Стоян*, *Стойо*, *Стоянка* и др. подобни.

наставката -ал за образуване притегателни патроними на имена. Те съответстват на българското = Ов. баща бащин, майка майчин, сестра сестрин, брат братов, вълк вълчов, лъв лъвов, орел орльов, вуйчо вуйчов, леля лелин и др.

звателен падеж също като в тракийския език и днес от боже боко, боже, или тракийското О, богове, в нас о, боже; о, господи, както и от майка майко, мале, майке, мачице, като възкликание за изразяване на учудване, възхищение, а в действителност са звателен падеж, както в българския език от баща татко, тате, тати, тато.

старобългарското МИР, за което говорихме, съответства на тракийското велик, голям, могъщ.

първо лице единствено число на тракийски гласи asn = asn. По своята гласна тракийското asn = asn съответства точно на старобългарското АЗЪ, АЗЪ, което произлиза от ИЕ, ЕД. АЗЪТ на българите, който липсва във всички славянски езици и за който се твърди, че има космическо значение, и той ни е даден от траките. Явно траките са космическа нация. Само ние имаме АЗ, защото не сме славяни, а траки.

Единствените най-сигурни данни за етническата принадлежност на население от по-стари епохи, за които няма сведения, могат да се извлекат от топонимията, особено от хидронимията, която обикновено е много устойчива. Акад. Георгиев е категоричен, че тракийските имена в българския език са засвидетелствани от преди 2500-300 г., въпреки, че в Тракия през този дълъг период са се извършили редица демографски промени, но тракийското в лицето на българския народ е оцеляло. Затова нашият народ и след образуване на Аспарухова България продължава да е тракийски. Такъв го считат и съседите му и тогавашните писатели. Неслучайно византийските хронисти Йоан Скилица и Георги Кедрин, съобщавайки за разгрома на византийците при реката Ахелой 917 г. от цар Симеон, злобно пишат, че не българинът, а "МИЗИЕЦЪТ СИМЕОН РАЗГРОМИ ВОЙСКАТА НА ХРИСТИЯНИТЕ (РОМЕЙЦИТЕ) СЪС СВОЙСТВЕНОТО НЕМУ СКИТСКО БЕЗУМИЕ". Мизите са тракийско племе, населявали днешна северна България, в нея са били не случайно и четирите стари български столици Плиска, Преслав, Търново и Видин - белег, че Мизия е люлка на българщината. Скилица нарича Симеон мизиец, защото българите са мизи, какъвто е и той. И нещо не по-малко важно - приписвайки на цар Симеон "скитското безумие", се отъждествяват траките и скитите в лицето на българския народ. Това обяснява, защо старите автори многократно наричат хуните скити, с което веригата се затваря. Потвърждава се от д-р Ганчо Ценов, че траки, скити и хуни - това са българите. В достоверността на Скилица-Кедрин не може да се съмняваме, той е един от видните хронисти живял през XI век. Потвърждава се и от големият византийски историк Йоан Зонара от XII в., който в речника към своята "История" пише: "Хемус име на планина, гепиди-лонгобардите, като че ли са потомци на гетите, даките и печенегите, Еброс река в

Тракия (Марица), илири, варвари, траки, мисля, са българи. Пеонци латинско име, или тракийския народ. Македонците, според някои, те са тъй наречените пеонци, а пеонците са българите. Панонци българите, Панония България, Склавиния България.”

Мизи нарича българите и Димитрий Хоматиан Охридски архиепископ, живял през XIII в., богослов, познавач на църковното и гражданското право, виден книжовник, автор на краткото житие на Климент Охридски, в което пише: “Този наш велик светец и български светлиник бе по рождение от ЕВРОПЕЙСКИТЕ МИЗИ, КОИТО ОБИКНОВЕНИЯТ НАРОД НАРИЧА БЪЛГАРИ”. Подобно се пише и във второто житие на Св. Наум Охридски: “Този преподобен и велик отец Наум отраснал в Мизия” което значи България.

Поп Йовчо посочва след Владилий като тракобългарски цар Коледа 700 пр.Хр., а след него Болг 670 пр.Хр., значи българин. Щом царят носи такава име и народът му е български, по името му народът му е наречен така. След този цар са “славяните” Лила 585 г. пр.Хр., Перун 360 г. пр.Хр. и Сирма 340 г. пр.Хр. Тези имена не са славянски, а тракобългарски.

Единтичността между българи и траки се потвърждава и от многото древни тракийски обичаи и обреди, които и днес българският народ извършва: кукерите, загряването на лозята, мартениците, сурвакането, лазаруването, нестинарските игри, особено клането на агне на Гьорговден и другите обреди, които се извършват в навечерието на самия празник и тези около домашния добитък, с вода, с роса, треви, цветя и клонки. Някои гадания с треви и цветя по поляните. Всички тези обреди и тракийският им произход много добре е изяснил Евгени Тодоров в книгата си “Древнотракийско наследство в българския фолклор”. Той установява, че тракийския военен танц, при който играчите подскачали леко и високо е днешното БЪЛГАРСКО ПАЙДУШКО ХОРО, “което е най-разпространеното наше хоро” и че на много места в България неслучайно е наричано “старо хоро”. Същото твърди и хореографът Борис Цонев. Тодоров счита още, че “неправилният такт на българските народни танци е обусловен от вмъкванията в танцовите стъпки подскачания”. Той се позовава на Ксенофонт, който съобщава за тракийския военен танц, при който играчите “подскачали леко и високо”, разказва също, че при един танц самият тракийски цар Севт “заскачал ловко”.

Подобно съобщава и Тацит: “най-буйните подскачания с песни и танци в такт по обичая на своя народ”. Този неправилен такт на нашите хора е неприсъщ за други народи, най-вече за съседите ни и за танците на славянските народи. Тракийските танци са се запазили в нашия народ, защото е тракийски. Подобно е и с обредните песни на Гьорговден, като заклинателна песен на Добра, по която се е играло на древния празник магичния определен танц за събуждане на растителността и за възраждането на живота, за което пише пак Тодоров. Душевността на българина и днес, след хилядолетия, продължава да е тракийска. Тодоров посочва много места в България, в които са се извършвали

тракийски обреди, на техните места са изградени старите наши църкви като в Ломските села Медковец, Комошица, Кърки жаба, Дългоделци, а във Вълчедръм, чиято църква е извън селото, намиращият се до нея дебел бряст е останал от някогашен тракийски оброк. Подобно е и в Чипровци, Превала и Вършец. Монтанско, където е имало стар тракийски оброк е построен параклис, така е и с църквата в Княжево. Построяването на християнски църкви върху оброчищата показва неразривната духовна връзка между поколенията на българския народ, това са древни светилища, на които те са държали.

Връхната зимна дреха на траките е ямурлукът. Еднакъв е с този на днешния български селянин. Виждаме го при изображенията на тракийски царе и войни върху различни антични съдове. Открита е преди години керамична статуетка на тракийския бог на магьосническата медицина Телесфор. Той е облечен в ямурлук, с вдигната гугла, обут е в навуца и цървули, като типичен български селянин. В "Илиада" Омир описва избитите девет тракийски царе през нощта край Троя начело с Рез от Одисей. Всички са с обръснати глави с пленук в средата, като старите българи.

И в характера си българинът е тракиец, самоуверен, индивидуалист, предприемчив, вярва в себе си, в рода си, не е мистик като славяните. Ако разгледаме внимателно различните плочки с тракийски конници и ги сравним с Мадарския, в много от тях ще установим сходство, не само в коня и движението му, но и във фигурата на конника, в стойката му, както и в придружаващите го куче и лъв. Такива са плочките от Златна Панега, тази в музея Каварна, конникът погребаният цар в тракийската гробница край с. Свещари, Разградско, който не е пластика, а стенопис, и другаде. Много общо има между тракийското и българско изкуство, най-вече на I-та българска държава, в пластичната украса на съкровищата. Наг Сен Миклош, Преславското и Пловдивското и други, върху предмети за бита, при които траките и българите използват за декорация образите и телата на животните или тъй наречения зверилен стил. Типажа на животните, изчистването им, приближаващо орнамента и стиловете им, изобразяване, е почти еднакъв, както и останалите декоративни елементи върху тях. Въпреки привидния опростен наивинитет, лъхва особена сила и нещо мистично, астрално, идващо от богатата душевност на тракобългарите и тяхната древност.

Че от хилядолетия по нашите земи неизменно живее един народ - българският, наричан отначало траки, по-късно скити, хуни и пеонци, а сега само български, се установи от тракийската медицина, която и сега се прилага в нашата народна медицина. Много векове от преди Христа се лекува с едни и същи билки, използват се по един и същ неизменен начин на лекуване едни и същи болести. Затова тази медицина я наричаме тракобългарска.

Ето част от тези неизменни билки: живовлек, змийско мляко, мащерка, кантарион, подбел, бърз, къпина, бял равнец, кукуряк, очиболец, дива мента, бръшлян, лопен, лобода, паче гнездо и още много др. За лечебните растения на траките се научава от книгата на древния автор

Паданий Диоскорид от Аназарбе (Киликия), живял в I в. сл.Хр., от Плиний и др. Трудът на Диоскорид е безспорно класически, използван от Стария свят 16 в. Еднаквостта между тракийската и българската народна медицина се установява и от съчинението на късния автор Псевдо Апулей, живял III в. сл. Хр. “Хербарий”, в което той посочва 29 болести, лекувани от траките с какви билки и начинът им на употреба, всички са еднакви с методите на българската народна медицина. Баянията на българските врачки са също от тракийско време, достигнали и до днес.

Орфей не е бил митически образ, а тракийски цар, по-късно е обожествен заради изключителните му качества. Старите автори посочват, че той е бил не само философ, поет, оракул, но и велик лечител и заклинател. Свиренето му на лира и песните му са притежавали магическа сила. Неговите песни са били припявания и баяния, чрез които лекувал. Той е създател на магическата медицина на Балканския полуостров. Има още един по-малък древен тракийски лечител от Орфей, това е Залмоксис, за който се предполага, че е бил гетски цар.

Едно безспорно доказателство, което необяснимо се премълчава, е пълното сходство в строителството и архитектурата и нейната монументалност между този на траки и най-вече на Първата българска държава. Сензационните разкрития на археолога Георги Китов на десетте гробници храмове край Шипка Казанлъшко, наречена от него “Долината на царете”, и пак разкритият от него през 2000 г. огромен храм-гробница край с. Старосел Пловдивско, и пак по същото време разкрития дворецов комплекс и храмове при Перперикон Кърджалийско, от проф. Николай Овчаров, откритата преди това 1980 г. гробница край с. Свещари Разградско и още по-ранните Казанлъшката, Мезек и Поморие, установяват еднакъв начин на строителство с гладки каменни правоъгълни блокове “квадрати”, както и архитектурно величие в строителството и архитектурата през Първата българска държава в Плиска, Преслав, Мадара Шумен и другаде, най-вече в дворците в Плиска и Преслав и монументалните им крепостни стени.

По нашите земи през хилядолетията има рунна писменост, медицина, бит и култура, строителство и архитектура, принадлежащи на един народ, някога тракийски, сега български. Връзката между античната архитектура и строителство и ренесансова Европа не е Византия - тя строи с тухли, а България е строила вечно с камък. Един номадски народ, дошъл на Балканите през VII в., не би могъл да има такава внушителна архитектура като тази на Първата българска държава, върхове на която са големият Крумов дворец, този на Омуртаг, Голямата базилика с манастирския комплекс и величествените крепостни стени на вътрешния град на Плиска и на комплекса, както и дворците и Златната църква в Преслав. Достатъчно е да се посочи, че в Плиска църквите са били 46. Плиска е била най-големият град на своето време с 24 кв. км, а Голямата базилика от 3000 кв. м.

Българин е император Константин Велики, чийто баща Констанций Хлор е мизиец, а майка му Елена е тракийка от Ниш, където е и той роден. Действията му като император показват, че е българин. Той не е живял в Рим, в Цариград е прекарвал малко време, въпреки че го е нарекъл на свое име. Времето си е прекарвал основно в Сердика (София), за която с гордост казвал: “Тя е моят втори Рим”. Всъщност тя е била столицата му, защото е била в родната му Мизия.

Още два факта потвърждават българската му принадлежност. Живелият през XI век Охридски архиепископ (1142-1157 г.) Йоан Комнин братов син на император Алесий Комнин (това е българска династия), съставя списък на българските архиепископи от създаването на Българската църква. Себе си посочва последен под №16. Първи посочва Протоген със седалище Сердика. Той е съвременник на Константин Велики, като глава на Българската църква е участвал в Първия вселенски събор организиран от Константин Велики през 325 г. в Никея за утвърждаване на християнската догматика. В събора Протоген е участвал активно, щом е спорел с един философ. Тези данни ги дава Йоан Комнин в списъка си.

За да има официално утвърдена българска църква веднага след Миланския едикт със своя организация и синод, начело с архиепископ, тя е била многолюдна, с много епархии и е обхващала всички земи на българите на Балканите. Участието на архиепископа ѝ в Никейския събор показва, че е била значима и стародавна с традиции. Установява още един факт, не по-малко важен старото поселение на българите на Балканите далеч пр. Хр.

Българинът Константин Велики узаконява българската християнска църква и я покровителствува. Държи да бъде под крилото му, затова определя седалището ѝ да бъде Сердика, където пребивавал. От археологически находки се установява, че действително Сердика е била седалище на българската църква през IV век. При направени разкопки след Освобождението в края на XIX в. между църквата “Св. София” и Народното събрание са открити основите на огромна триабсидна църква с ширина 33 м, дължината ѝ сигурно е била поне двойна. Това е бил величествен храм от около 2500 м³ най-малко. Край нея е имало още няколко малки църкви. От намерените в нея надгробни мраморни плочи с надписи и монети в гробове около нея от времето на синовете на Константин Велики се установява, че тя е построена през IV в. За да има тези размери, Константин Велики я изградил като архиепископска за негови представителни нужди. За разкопките и базиликата съобщава Иречек в книгата си “Пътувания из България”.

Вторият важен факт, потвърждаващ, че готите са гети траки, както твърди д-р Ганчо Ценов, е този, че епископ Улфилау въпреки някой догматични различия с Цариградската патриаршия, Константин Велики, който държал за официалната догматика, не само не го гонел, но и го покровителствал като сънародник. Улфила не е покръстил готите през V век. Той е живял през първата половина на IV в., готите са били стари християни, той е техен владика и е превел Евангелието на техния език на тракийски (български) срещу романизацията.

Предполага се, че затова го е накарал Константин Велики. За близките им отношения д-р Ганчо Ценов правилно съди от това, че Улфила е подгонен от патриаршията едва след смъртта на императора. Проф. Цветков оспорва твърденията от готския историк Йордан, че той и народът му не са германски готи, а тъй наречените малки готи: “Имаше и други готи, тъй наречените малки готи, един многолюден народ. Техен свещеник и архиепископ беше Улфила, който е изнамерил писмена. Днес (552 г.), те обитават Мизия, областта на Никопол и в подножието на Хемус.”

Страбон, живял в 9 в., пише: “Готите или гетите преведоха свещените книги на своя език и досега са запазили паметници при мнозина. И както научаваме от съобщенията на достоверни братя, на същия език се служи и до днес (840 г.) божата служба в някои скитски народи, предимно слу жителите на Томи (Кюстенджа - б.а.)” Позовавайки се на тези 2 вида автори, д-р Ценов, твърди, че тези готи са гети, което е тракийско племе, значи българи.

Проф. Цветков оспорва Йордан, високо просветния готски историк, и след 1450 г. го учи какъв е по народност?! Несъстоятелно е и твърдението, че Верина, жената на император Лъв I била “римлянка”. Името ѝ е типично българско. Лъв I, и той е българин от тракийското племе беси. Като “римлянин” е титулован и тракиецът (българинът) Виталиан, роден в Залдаба (Шумен), сестрин син на Цариградския патриарх Македоний тракобългарин, заточен от император Анастасий I заедно с българи владици от София, Кюстендил, Ниш и Никопол (до Гоце Делчев). Това е причината за въстанието. Като втора причина се сочи неплащането на заплатите на федератите, на които Виталиан бил предводител. Това е още едно доказателство за българския му произход. Федератите са били на север от Стара планина до Дунав, това са старите поселници българи, автономни във Византия. Безспорно е масовото участие на българите в това въстание. Проф. Цветков твърди, че Виталиан е “римлянин”, за да “опровергае” д-р Ценов, че въстанието е българско, начело с българин.

Проф. Марин Дринов има два големи приноса към българската история. Първият е този, че преди идването на Аспарух тук има друга стара България в рамките на Византия, която е неин федерат. Със създаването на Карвунска България те стават две. Всъщност Аспарух идва да освободи сънародниците си - византийските федерати. Стара България е по-малка от новообразуваната. В продължение на два века те успяват да се слепят в една. Този процес почва Крум и завършва успешно при цар Симеон, като все пак неголеми части от стара България остават византийски. Това приема и акад. Иван Дуйчев. И вторият принос е, че той откри, че Юстин и Юстиниан са българи, именно от тази стара България, родени във Ведриана, Кюстендилско или Нишко, и двамата носещи българското име Истина.

“Римлянинът” Юстин, за да подчертае българския си произход и че е от Ведриана, към името си прибавил прозвището “Ведрианец”.

В анонимната Пасхална хроника от VII в. той е наречен “пребожественият Юстин Вендарит тракиец”. В бележките си под черта проф. Тръпкова Заимова обяснява “Юстин носел този прякор Вендерит, защото бил родом от Ведриана, град в Дардания”. Същото го пише по-късно през X в. и Йоан Малала в своята “Хроника” (кн. 17, 1): “След Анастасий Дикорос царува Юстин Вендаритин Тракиец”.

И двамата чичо и племенник, като стават императори, не взимат латински имена, а само превеждат своите на латински. Родителите на Юстиниан Велики са имали “римски” имена Бегленица и Изток, а жената на чичо му Юстин се е казвала Любкина.

Юстиниан Велики създаде през 535 г. архиепископия Първата Юстиниана, за да спаси своя народ българския, от напирещата романизация. При наличието на Цариградската патриаршия не е било необходимо да се създава втора в държавата независима от нея църква и то с глава архиепископ, който по права е над патриарха, изравнен с папата. Юстиниан I я създава за своите сънародници българите. Нейното съществуване е документирано – тя е просъществувала 200 г. и закрыта едва през 733 г. от Лъв III. Едно от най-убедителните доказателства, не само, че е съществувала Първа Юстиниана, но и че е била българска църква, е решението на църковния събор, проведен от император Алексей Комнин по настояване на племенника му - охридския архиепископ Йоан Комнин, за идентичността между Охридската архиепископия и Първата Юстиниана.

Безспорно ние българите сме траки. Езикът ни и днес е изграден на принципите на тракийския както граматически, така и лексикално. По-голямата част от топонимията, особено хидронимията са почти едни и същи. Много от личните тракийски имена и днес се носят масово от българите. Запазена е душевността на траките, бита, обичаите и народната медицина. Но не говорим тракийски. Няма я много от лексиката на тракийския език. Много от думите на българите влизат в тракийския език трайно. Петър Добрев в речника към книгата си “Езика на Аспаруховите и Куберови българи, ги дава... И други демографски фактори влияят на езика ни, най-вече гръцкото и турско робство и други влияния. От тракийските думи в езика, освен топонимните, хидронимните и личните имена, остават и много малко тракийски, които посочихме. Не това е важното. Траките със своята велика култура и силен дух, какъвто са имали и дошлите древни българи слагат траен и неизменен отпечатък не само в езика, но и върху всичко българско. Затова българския език днес е така коренно различен и самобитен от тези на т.нар. славянски народи, предимно като аналитичен и безпадежен.

Щом българите са стари християни на Балканите, дори най-старите, защо в 864 или в 865-866 г. са покръстени? Това е една от най-големите заблуди в нашата история. Българите са били еретици ариани, те са отричали триединосъщността на Св. Троица. Считали са кръщението с вода недопустимо, защото било древен езически обред. Твърдели, че то трябва да става с дух, при кръщаване поставяли Евангелието на главата на покръстващия се и му чели “Отче наш”.

Затова в решение № 19 на Първия вселенски събор в Никея е записано, че когато арианин или павликянин се откаже от ерестта задължително се кръщава. Това е покръстването на българите, кръщаване по официалната православна християнска догма. Кръщение и покръстване са два различни християнски ритуала, те са един само когато се кръщава езичник, но когато се прави с отказал се арианин от ерестта си, то е само кръщение, нищо повече, а не покръстване.

Еретиците са християни, а не езичници.

Затова когато въстават 52 български рода срещу отказването от арианството, те извикват на княз Борис I "НЕ ИСКАМЕ НОВИЯ ЗАКОН", а не новата религия. Новият закон, това е за триединосъщността на Св. Троица.

"Гонителят" на християните Омуртаг и на двата му златни медальона е изобразен с корона с кръст, държащ в ръката си скиптър с кръст, подобни са и печатите на предходниците му Тервел, на който пише "Богородице, помагай на цезаря Тервел", и на Телериг с надпис "Христе, помагай на твоя роб Телерюг, богохранимия патриций" явно печатът е от времето преди да стане княз.

Надписите както на Омуртаг, така и на сина му Маломир и внука му Персиян, в началото си имат кръст и започват "Аз, поставения от Бога канасубиги Омуртаг (Маломир или Персиан)". В никой от тях няма Тангра, сочи се християнския Бог. И пред втория надпис на Мадарския конник също има кръст, съобщава го проф. Бешелиев. От тези надписи е видно, че и тримата български князе не използват Бога като титла за държавно величие, а в текстовете им се обръщат към християнския Бог, като вярващи в него християни, и молят той да им даде дълъг живот, да доживеят 100 г.

В Сюлемайнкьойския надпис на Омуртаг за сключения 30-годишен мирен договор с Византия още по-категорично е показано неговото християнство. Записано е, че този договор е сключен: "Годината от появата на истинския Бог бе 820 и от сътворението на света 6328 г." И тук Тангра липсва. Не може да се приеме, че този християнски текст на договора е наложен от Византия.

Тя е победена, ще плаща унизителен ежегоден данък. Победителят Омуртаг налага условията. Ако не беше християнин, не би допуснал този текст да се впише в договора. Още по-типично християнски с дълбока вяра в справедливостта на християнския Бог и духовна чистота е надписът от Филипи на княз Персиян. Личи, че той е дълбоко вярващ християнин:

"Ако някой потърси истината, Бог вижда, и ако някой лъже, Бог вижда. Българите сториха много добрини на християните (ромеите), а християните забравиха. Но Бог вижда." Неслучайно този надпис е вграден в основите на катедралата във Филипи, Персиян е така разпоредил, защото е християнин. Знаменателното е, че дори след изтегляне на българите оттам при княз Борис I, надписът не е изтрит.

Българското еретическо християнство се най-добре се вижда от приписката към Сказанието за Тивиропулските мъченици на Теофилакт Охридски за спора между княз Маломир и брат му Ернавота, който му казва: “Божиите домове ще се въздигнат наново и свещеници чисти чисто ще служат на чистия Бог. И жертви от хвала и изповедание ще се поднасят на животворящата Троица”. В онези времена ересите са наричани от официалното християнство “мърсотия, нечистотия”, затова еретиците са били “нечисти”. Тогава в България е имало църкви и свещеници, но като еретически те са били “нечисти” и техния Бог е също “нечист”. Затова Ернавота казва, че храмовете ще бъдат наново съградени чисти и вещиците ще бъдат чисти и ще служат чисто няма да бъдат еретици. Той е убеден, че българското еретичество ще бъде преодоляно. Спорът между него и брат му не е религиозен, както превратно се предава, а династичен. Маломир е най-малкият брат, той е изместил престолонаследника Ернавота. Проф. Иван Венедиков в книгата си “Прабългарите и християнството” е на същото становище.

Княз Борис I не се покръстил, а се е отказал от националната ерес. Това се разбира и от цитата на проф. Цветков за написаното от Тодор черноризец Дуксов за княз Борис I, братенец на княза “живеещ в чистата вяра”. Този израз показва, не покръстване на Борис, а кръщение в официалната догма. Няма и дума за покръстване.

Това че Княз Борис I не е току-що станал християнин през 864 г., се вижда се въпросите, които е задал на папа Николай I и от отговорите му. От отговор 106 се научава, че е поискал от папата да му даде: “Истинско съвършено християнство, което да няма петно или бръчка”. Княз Борис I явно досега е бил християнин, но еретик. За да не сбърка той иска да му се изясни до тънкоост същността на догматиката на официалното християнство. Затова иска то да няма “нито петно, нито бръчка” и да бъде “истинско и съвършено”.

Че българите дотогава са били християни еретици и са били кръщавани от еретически свещеници, се разбира от отговора на папата на въпрос № 15, че повторно кръщение може да има, само ако то не е извършено в името на Св. Троица, не е било с вода, без да има значение какъв свещеник го е направил. В тази връзка е и отговорът на въпрос № 7, с който княз Борис I е попитал “дали е позволено на чистия или нечистия (еретика - б. а.) да целува кръста господен с мощите?”.

За първи път българите се споменават от Калистен, биографа на Александър Македонски, живял през IV в. пр.Хр. и вписвал биографията му под названието “Псведокалистен”. Това е 1000 г. преди образуване на Аспарухова България. В картата на създателят на християнската история Евсевий (270-338 г. пр. Хр.) на част от Средиземноморието и Балканския полуостров на мястото на Илирик и Панония е написано на гръцки “Вулгарос”.

В анонимния латински хронограф, препис от древен документ от 354 г. сл. Хр., който е списък на най-древните народи в света, са посочени и българите, като произлизащи от Зиези (син на Сима и внук на Ной).

В анонимен хронограф от X в. се съобщава, че Константин Велики след като направил столица на империята Византион, като го преименувал на свое име, “построил водохранилища и докарал водопроводни тръби от България”.

Това е станало след победата му над Лициний в края на 20-те години на IV в. Щом българите в началото на IV в. са били известни на Балканите като отлични майстори на строителна керамика, те не само не са номади, но са и стари поселници с утвърдени традиции и култура.

За старото им присъствие тук се съди още и от друг косвен извор, това е анонимният хронограф от IX в., в който се съобщава, че Константин Велики “възстановил градовете Плиска, Преслав, Констанция и Дръстър”. Безспорни български градове. Повечето от авторите неточно тълкуват този документ, като приемат, че тогава Константин Велики създава тези градове. В документа е записано не “ПОСТРОИЛ”, а “ВЪЗСТАНОВИЛ”, което е коренно различно и доказва, че те са стари градове, изградени много по-рано от българите.

Завършвам, като посочвам и някои от категоричните извори, в които българи, хуни и скити многократно през различни времена са определяни като един народ: Евгарий (VI в.) “Църковна история” (стр. 260); Житията на Йоникий от монаха Сава (IX в.) от монаха Петър и от Симеон Метафраст, импер. Лъв VI (886-912 в.) “Проблемата военно ръководство” Житието на Еварест (IX в.), Йосиф Генезий (X в.) “История”, Житие на Никифор от дякон Игнатий, Теодор Студит (IX в.) “Малък катехизис”, стр. 29, Теофан Изповедник и Продължителят на Теофан, Житието на Стефан Младий, Житие на Васил Аморийски, Йоан Камениат (X в.) “За превземането на Солун”, Продължителят на Теофан (X в.), импер. Константин Багренородни “За темите”, Лъв Граматик “Хронология”, Лъв Дякон “История” и Християн Дутмар френски монах. Посочвам и “История Българска” на Гаврил Кръстевичев, която установява не само, че хуни и българи са един народ, но и че в древността Мизия това е България. И акад. Иван Дуйчев “Проучвания върху средновековната българска история и култура”.

Да не се забравя, че най-големите отрицатели на д-р Ганчо Ценов Иречек и проф. Златарски, под негово влияние, макар и без да си признаят, приеха хунския произход на българите. Последният в своята история, пишейки за бунта на 52-та болярски рода срещу княз Борис I, ги нарича “хунски”!